Dosarul nr.4r-443/24 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-23001190-02-4r-30012024 Judecător Cernalev Veaceslav

**D E C I Z I E**
În numele legii

13 martie 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Svetlana Vîșcu și Marcel Popescu

examinînd în şedinţă publică, /fără prezența părților/ în ordine de recurs, recursul declarat de către consiliera de probațiune Popa Argint Anastasia împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 12 decembrie 2023, prin care a fost respins demersul Biroului de Probațiune Chișinău a Inspectoratului Național de Probațiune, cu privire la soluţionarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenţionale aplicată față de cet. Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 13 iulie 2022, din motivul expirării termenului de prescripţie a punerii în executare a sancțiunii contravenționale.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

**C O N S T A T Ă:**

La 03 ianuarie 2023, Biroul de Probațiune Chișinău a Inspectoratului Național de Probațiune a înaintat instanței judecătorești un demers, prin care solicită soluţionarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale aplicată față de Moraru Dumitru prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie 2022.

Potrivit demersului înaintat, Biroul de Probațiune Chișinău solicită anunțarea făptuitorului Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în *****, în căutare, în condițiile art. 263 din Codul de executare.

În motivarea demersului autorul acestuia a invocat că, la 03 octombrie 2022 în adresa Biroului de Probațiune Chișinău a parvenit spre executare copia hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie 2022, prin care, Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, a fost recunoscut vinovat în comiterea

contravenției prevăzute de art. 781 din Codul contravențional, aplicându-i-se sancțiunea contravențională sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 50 (cincizeci) ore. Această hotărâre a devenit definitivă la 29 iulie 2022.

Fiind citat contravenientul Moraru Dumitru pentru data de 13 octombrie 2022, acesta la Biroul de Probațiune Chișinău nu s-a prezentat. Efectuând o vizită la domiciliul făptuitorului situat în or. *****, str-la 2 Cobzarilor nr. 5/2, din discuție cu bunica lui Moraru Dumitru, consilierul de probațiune a stabilit că făptuitorul este plecat peste hotarele țării și nu se cunoaște când va reveni.

Potrivit informației din Registrul electronic al Poliției de Frontieră, consilierul de probațiune a stabilit că, Moraru Dumitru a părăsit hotarele Republicii Moldova la 08 octombrie 2022.

Reieșind din cele expuse, făcând trimitere la prevederile art. 479, 480 din Codul contravențional, și art. 263 și 317 din Codul de executare, consilierul de probațiune solicită instanței de judecată dispunerea anunțării în căutare contravenientului Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 12 decembrie 2023, a fost respins demersul Biroului de Probațiune Chișinău a Inspectoratului Național de Probațiune, cu privire la soluţionarea problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale aplicată față de cet. Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 13 iulie 2022, din motivul expirării termenului de prescripţie a punerii în executare a sancțiunii contravenționale.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, consiliera de probațiune Popa Argint Anastasia  a declarat recurs solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea încheierii; pronunţarea unei noi hotărâri privind admiterea demersului Biroului de probaţiune Chişinău, referitor la dispunerea dării în căutare a contravenientului Moraru Dumitru Dumitru născut la *****.

În motivarea recursului nominalizat s-au invocat următoarele motive:

- încheierea este neîntemeiată şi urmează a fî casată;

- instanţa de fond, a examinat superficial demersul înaintat de Biroul de probațiune Chişinău, deoarece în faza examinării instanţa constată că, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 13.07.2022, Moraru Dumitru, născut la *****, a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 78' Cod contravențional, aplicându-i-se sancţiunea contravenţională sub forma de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe un tennen de 50 ore;

- la 03.01.2023, Biroul de probațiune Chișinău a înaintat instanței judecătorești un demers, prin care solicită anunţarea făptuitorului Moraru Dumitru

în căutare, în condiţiile art. 263 din Codul de executare, iar în motivarea demersului a invocat că, acesta nu s-a prezentat la Biroul de probaţiune Chişinău, a părăsit domiciliul şi locul aflării lui nu este cunoscut. Potrivit informaţiei din Registrul electronic al Poliţiei de Frontieră, Moraru Dumitru a părăsit hotarele Republicii Moldova la 08.10.2022, şi nu se cunoaşte când va reveni;

- instanţa de fond în aprecierea face trimitere la art. 30 alin. (10) Cod contravenţional, potrivit cărora termenul de prescripţie a punerii în executare a sancţiunii contravenţionale este de un an, calculat din data care decizia sau hotărârea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă;

- hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 13.07.2022, care a stat la baza aplicării sancţiunii contravenţionale sub fonnă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 50 ore, a devenit definitivă la data de 29.07.2022, astfel încât, termenul de prescripţie de executare a sancţiunii contravenţionale a expirat la data de 29.07.2023;

- prima instanţa constată că, prescripţia punerii în executare a sancţiunii contravenţionale este o cauză de stingere a dreptului de a impune, prin constrângere, atât a executării sancţiunii aplicate unei persoane, cât şi a înlocuirii acesteia potrivit prevederilor art. 34 din Codul contravenţional;

- în cazul de faţă, instanţa de judecată se referă la prevederile art. 34 din Codul contravenţional, însă articolul menţionat prevede sancţiunea contravenţională - amenda, însă nu sancţiunea contravenţională sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, care a stat în baza demersului înaintat;

- instanţa de fond nu a luat în calcul faptul, că termenul prevăzut la art. 30 alin. (10) din Codul contravenţional, este interpretat ca intervalul de timp din momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti până la transmiterea si punerea în executare a hotărârii de către biroul de probatiune. iar în speţa dată sancţiunea contravenţională aplicată la data de 13,07,2022. a fost pusă în executare fără a fi omis termenul de prescripţie de un an. Biroul de probaţiune Chişinău la data de 29.12.2021, a expediat demersul privind dispunerea dării în căutare a contravenientului Moraru Dumitru, care a parvenit în instanţa la 03.01.2023, însă prin încheierea nr. 4d-10/2023 a Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) demersul indicat a fost respins la data de 12.12.2023, termenul examinării demersului a fost tergiversat aproape de 1 an;

- astfel, executarea hotărârilor în materie contravenţională este parte integrantă a procesului judiciar, iar un act executoriu rămas neexecutat face ca justiţia să aibă un caracter iluzoriu, formal, care nu poate să asigure atingerea scopului de bază - corectarea, reeducarea şi restabilirea echităţii sociale, iar în special, nemijlocit constrângerea prin aplicarea sancţiunii sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii constă anume în faptul că muncă neremunerată poartă un caracter obligatoriu pentru contravenient.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenţionale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Penal constată, că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.2 lit. c) din Codul contravenţional, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă pe motiv, că este necesară administrarea de probe suplimentare.

Totodată, Colegiul Penal conchide, că reieşind din prevederile art. 473 alin.(1) pct. 2 Cod contravenţional, se atestă că, instanţa de recurs urmează a adopta una dintre următoarele decizii: să admită recursul, să caseze hotărârea atacată, şi să dispună rejudecarea cauzei în primă instanţă, neprevăzându-se dreptul de a judeca cauza potrivit modului instanţei de fond, efect ce impune instanței de recurs casarea hotărârii şi remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

De asemenea, Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenţionale în fond, instanţa de judecată urma să soluţioneze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia încheierii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Cod Contravențional, încheierea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Verificînd legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, Colegiul Penal constată că deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărîre care nu este clară și temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei și normelor legale ce guvernează spețа dedusă judecății.

7. În conformitate cu prevederile art. 479 alin. (1) din Codul Contravenţional, problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale se soluţionează, la demersul contravenientului sau al agentului constatator, de către organul competent (persoana competentă) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale sau, la demersul contravenientului sau al agentului constatator ori al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale, de către instanţa de judecată.

În temeiul prevederilor art. 480 din Codul Contravenţional, (1) Problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale adresate instanţei de judecată se soluţionează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua, de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale. (2) Încheierea instanţei de judecată privind soluţionarea problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale poate fi atacată cu recurs de către persoanele interesate în termen de 15 zile şi se judecă în procedură de recurs în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

Colegiul penal reține că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 13 iulie 2022, Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției, prevăzute de art. 781 din Codul contravențional, aplicându-i-se sancțiunea contravențională sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 50 (cincizeci) ore.

La 03 ianuarie 2023, Biroul de Probațiune Chișinău a înaintat instanţei judecătoreşti un demers, prin care solicită anunțarea făptuitorului Moraru Dumitru în căutare, în condițiile art. 263 din Codul de executare, iar în motivarea demersului a invocat că, acesta nu s-a prezentat pentru a fi luat la evidență, a părăsit domiciliul și locul aflării lui nu este cunoscut. Potrivit informației din Registrul electronic al Poliției de Frontieră, Moraru Dumitru a părăsit hotarele Republicii Moldova la 08 octombrie 2022, și nu se cunoaște când va reveni.

Colegiul Penal consideră că, în prezenta speță, instanța de fond nu a luat în calcul faptul, că termenul prevăzut la art. 30 alin. (10) din Codul contravenţional, este interpretat ca intervalul de timp din momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti până la transmiterea si punerea în executare a hotărârii de către biroul de probatiune, iar în speţa dată sancţiunea contravenţională aplicată la data de 13.07.2022, a fost pusă în executare fără a fi omis termenul de prescripţie de un an.

Biroul de probaţiune Chişinău la data de 29.12.2021, a expediat demersul privind dispunerea dării în căutare a contravenientului Moraru Dumitru, care a parvenit în instanţa la 03.01.2023, însă prin încheierea nr. 4d-10/2023 a Judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani) demersul indicat a fost respins la data de 12.12.2023, termenul examinării demersului durat aproape de 1 an.

Instanța de fond nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, iar încheierea instanţei nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, ceea ce constituie temei pentru înaintarea recursului în conformitate cu art. 466, lit. d) Cod contravenţional.

Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiaşi judecătorie, în alt complet de judecată.

Colegiul penal atestă că, demersul înaintat în prezent speță este atribuit procesului de executare a unui act judecătoresc și nu aplicare unei sancțiuni contravenientului.

Respectiv, aceste stări de fapt impun concluzia că, instanța a examinat cauza superficial.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menţionate supra şi având în vedere faptul, că prima instanţă nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluţionarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanţa de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 12 decembrie 2023 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru, -

**D E C I D E :**

Se admite recursul declarat de către consiliera de probațiune Popa Argint Anastasia.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 12 decembrie 2023, prin care a fost respins demersul Biroului de Probațiune Chișinău a Inspectoratului Național de Probațiune, cu privire la soluţionarea problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale aplicată față de cet. Moraru Dumitru, născut la *****, IDNP *****, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 13 iulie 2022, din motivul expirării termenului de prescripţie a punerii în executare a sancțiunii contravenționale şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Svetlana Vîșcu

Marcel Popescu